ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)
της 18ης Ιουλίου 2007 *

Στην υπόθεση C-213/05,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Bundessozialgericht (Γερμανία) με απόφαση της 10ης Φεβρουαρίου 2005, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 17 Μαΐου 2005, στο πλαίσιο της διαδικασίας

Wendy Geven

κατά

Land Nordrhein-Westfalen,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους B. Σκουρή, Πρόεδρο, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, P. Kūris και E. Juhász, προέδρους τμήματος, R. Silva de Lapuerta, K. Schiemann (εισηγητή), J. Makarczyk, Γ. Αρέστη, A. Borg Barthet και M. Ilešič, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

γενικός εισαγγελέας: L. A. Geelhoed
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η W. Geven, εκπροσωπούμενη από τον M. Eppelein, Assessor,

— η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον M. Lumma,

— η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από τη C. Jackson, επικουρούμενη από την E. Sharpston, QC,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον V. Kreuschitz,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 28ης Σεπτεμβρίου 2006,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση έκδοσης προδικαστικής απόφασης αφορά την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΟΚ) 1612/68 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 1968, περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων στο εσωτερικό της Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 33).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της W. Geven και του Land Nordrhein-Westfalen, αντικείμενο της οποίας είναι η άρνηση του τελευταίου αυτού να χορηγήσει στη W. Geven το επίδομα ανατροφής τέκνων για το τέκνο της.

Το νομικό πλαίσιο

Η κοινοτική νομοθεσία

3 Το άρθρο 7, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 1612/68 έχει ως εξής:

«1. Ο εργαζόμενος υπήκοος ενός κράτους μέλους δεν δύναται στην επικράτεια των άλλων κρατών μελών να έχει, λόγω της ιθαγενείας του, διαφορετική μεταχείριση από τους ημεδαπούς εργαζομένους, ως προς τους όρους απασχολήσεως και εργασίας, ιδίως όσον αφορά την αμοιβή, την απόλυση, την επαγγελματική επανένταξη ή την επαναπασχόληση αν έχει καταστεί άνεργος.

2. Απολαύει των ιδίων κοινωνικών και φορολογικών πλεονεκτημάτων με τους ημεδαπούς εργαζομένους.»

Η εθνική νομοθεσία

4 Όπως προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής, το άρθρο 1, παράγραφος 1, του γερμανικού ομοσπονδιακού νόμου περί επιδόματος ανατροφής τέκνων

(Bundeserziehungsgeldgesetz, στο εξής: BErzGG) πρόβλεπε, με τη μορφή που είχε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης της κύριας δίκης, ότι δικαιούται το επίδομα ανατροφής όποιος έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του στη Γερμανία, έχει στην οικογένειά του τέκνο συντηρούμενο από τον ίδιο, βαρύνεται με την επιμέλεια και την ανατροφή του τέκνου αυτού και δεν ασκεί επαγγελματική δραστηριότητα ή δεν ασκεί επαγγελματική δραστηριότητα πλήρους απασχόλησης.

5 Εξάλλου, κατά το άρθρο 1, παράγραφος 4, του BErzGG, με τη μορφή που είχε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης της κύριας δίκης, οι υπήκοοι των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι μεθοριακοί εργαζόμενοι από τις όμορες προς τη Γερμανία χώρες δικαιούνται το επίδομα ανατροφής τέκνων, εφόσον η απασχόλησή τους στη Γερμανία δεν είναι περιορισμένης μόνο διάρκειας.

6 Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, σημείο 1, του βιβλίου IV του γερμανικού κώδικα κοινωνικών ασφαλίσεων (του Sozialgesetzbuch IV), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης της κύριας δίκης (*BGBl.* I, σ. 1229), πρόκειται για απασχόληση περιορισμένης διάρκειας όταν η παρεχόμενη εργασία υπολείπεται των 15 ωρών εβδομαδιαίως και οι μηνιαίες αποδοχές δεν υπερβαίνουν, κατά κανόνα, το ένα έβδομο του μηνιαίου ποσού αποδοχών που προβλέπει το άρθρο 18 του εν λόγω βιβλίου IV, δηλαδή τα 610 γερμανικά μάρκα (DEM) το 1997 και τα 620 DEM το 1998.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

7 Η W. Geven έχει ολλανδική ιθαγένεια. Όταν γεννήθηκε ο γιος της τον Δεκέμβριο του 1997, κατοικούσε στις Κάτω Χώρες με τον σύζυγό της, ο οποίος ασκούσε επαγγελματική δραστηριότητα σε αυτό το κράτος μέλος. Μετά την περίοδο προστασίας της μητρότητας, κατά το πρώτο έτος της ηλικίας του γιου της, η W. Geven εργάστηκε στη Γερμανία με εβδομαδιαίο ωράριο εργασίας μεταξύ 3 και 14 ωρών και εβδομαδιαίες αποδοχές μεταξύ 40 και 168,87 DEM.

8 Η αίτηση της W. Geven για χορήγηση επιδόματος ανατροφής για το πρώτο έτος ηλικίας του γιου της απορρίφθηκε από το Land Nordrhein-Westfalen με απόφαση της 5ης Ιουνίου 1998, όπως αυτή διαμορφώθηκε κατόπιν έκδοσης απόφασης επί της ένστασης στις 27 Ιανουαρίου 2000. Το Land παραθέτει ως αιτιολογία της απόφασής του το γεγονός ότι η W. Geven δεν είχε ούτε την κατοικία της ούτε τη συνήθη διαμονή της στη Γερμανία ούτε δεσμευόταν από σύμβαση εργασίας που να προβλέπει εβδομαδιαία διάρκεια εργασίας 15 τουλάχιστον ωρών. Επιπλέον, καθόσον παρέχει εργασία περιορισμένης μόνο διάρκειας, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως «εργαζόμενη» κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και ενημερώθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 118/97 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕ 1997, L 28, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1290/97 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 1997 (ΕΕ L 176, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 1408/71).

9 Τόσο η προσφυγή που άσκησε η W. Geven κατά της παραπάνω απόφασης όσο και η έφεσή της απορρίφθηκαν με τις αποφάσεις του Sozialgericht Münster της 6ης Μαΐου 2002 και του Landessozialgericht Nordrhein-Westfalen της 24ης Οκτωβρίου 2003 αντίστοιχα. Κατόπιν αυτού η προσφεύγουσα άσκησε αναίρεση ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου.

10 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Bundessozialgericht αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Συνάγεται από το κοινοτικό δίκαιο (ιδίως από το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 1612/68 [...]) ότι απαγορεύεται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας να αποκλείει από τη λήψη του γερμανικού επιδόματος ανατροφής τέκνων την υπήκοο άλλου κράτους μέλους που κατοικεί στο άλλο αυτό κράτος μέλος και εργάζεται στη Γερμανία με απασχόληση περιορισμένης διάρκειας (μεταξύ 3 και 14 ωρών εβδομαδιαίως), λόγω του ότι δεν έχει στη Γερμανία ούτε την κατοικία ούτε τη συνήθη διαμονή της;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

11 Το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 1612/68 προβλέπει ότι ο διακινούμενος εργαζόμενος απολαύει στο κράτος μέλος υποδοχής των ίδιων κοινωνικών και φορολογικών πλεονεκτημάτων με τους ημεδαπούς εργαζομένους.

12 Η αναφορά του άρθρου αυτού στα «κοινωνικά πλεονεκτήματα» δεν επιτρέπεται να ερμηνεύεται συσταλτικά (απόφαση της 27ης Νοεμβρίου 1997, C-57/96, Meints, Συλλογή 1997, σ. I-6689, σκέψη 39). Κατά πάγια νομολογία, ως «κοινωνικά πλεονεκτήματα» νοούνται όλα εκείνα τα πλεονεκτήματα τα οποία, ανεξαρτήτως του αν συνδέονται ή όχι με σύμβαση εργασίας, αναγνωρίζονται γενικά στους ημεδαπούς εργαζομένους λόγω κυρίως της αντικειμενικής ιδιότητάς τους ως εργαζομένων ή λόγω απλώς του ότι έχουν την κατοικία τους στο εθνικό έδαφος, και των οποίων η χορήγηση κατ' επέκταση και στους εργαζομένους που έχουν την ιθαγένεια άλλου κράτους μέλους εμφανίζεται επομένως ικανή να διευκολύνει την κινητικότητά τους εντός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (βλ. απόφαση της 14ης Ιανουαρίου 1982, 65/81, Reina, Συλλογή 1982, σ. 33, σκέψη 12, προπαρατεθείσα απόφαση Meints, σκέψη 39, και απόφαση της 12ης Μαΐου 1998, C-85/96, Martínez Sala, Συλλογή 1998, σ. I-2691, σκέψη 25).

13 Το Δικαστήριο έχει ήδη αποφανθεί ότι το γερμανικό επίδομα ανατροφής τέκνων αποτελεί «κοινωνικό πλεονέκτημα» κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 1612/68 (βλ. την προπαρατεθείσα απόφαση Martínez Sala, σκέψη 26).

14 Η Γερμανική Κυβέρνηση και η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου επισήμαναν ότι θα ήταν άδικο να έχουν οι μεθοριακοί εργαζόμενοι, των οποίων η κατοικία και ο τόπος εργασίας βρίσκονται σε διαφορετικά κράτη μέλη, τη δυνατότητα να επωφελούνται των ίδιων κοινωνικών πλεονεκτημάτων σε αμφότερα τα κράτη μέλη και να τα συνδυάζουν. Για την αντιμετώπιση του κινδύνου αυτού και με δεδομένο ότι ο κανονισμός 1612/68 δεν περιλαμβάνει συντονιστικούς κανόνες για την αποφυγή της σώρευσης των παροχών, θα μπορούσε να αποκλειστεί η δυνατότητα «εξαγωγής» του επιδόματος ανατροφής τέκνων προς το κράτος μέλος της κατοικίας του μεθοριακού εργαζομένου.

15 Συναφώς επισημαίνεται ότι η ιδιότητα της W. Geven ως μεθοριακής εργαζομένης δεν αποτελεί εμπόδιο για την εκ μέρους της επίκληση της ίσης μεταχείρισης που προβλέπεται στο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 1612/68, όσον αφορά τη χορήγηση κοινωνικών πλεονεκτημάτων. Το Δικαστήριο έχει ήδη αποφανθεί ότι οι μεθοριακοί εργαζόμενοι μπορούν να επικαλούνται τις διατάξεις του άρθρου 7 του κανονισμού 1612/68 όπως ακριβώς και κάθε άλλος εργαζόμενος τον οποίο αφορά η διάταξη αυτή. Συγκεκριμένα, η τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού προβλέπει ρητά ότι το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας πρέπει να αναγνωρίζεται «αδιακρίτως στους μονίμους, εποχιακούς, μεθοριακούς εργαζομένους ή σ' εκείνους που ασκούν τη δραστηριότητά τους επ' ευκαιρία παροχής υπηρεσιών», στο δε άρθρο 7 του κανονισμού αυτού αναφέρεται, χωρίς επιφύλαξη, ο «εργαζόμενος υπήκοος ενός κράτους μέλους» (προπαρατεθείσα απόφαση Meints, σκέψη 50).

16 Υπενθυμίζεται επίσης ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων (και, επομένως, του κανονισμού 1612/68) κάθε εργαζόμενος που ασκεί πραγματική και γνήσια δραστηριότητα, με την εξαίρεση των δραστηριοτήτων που είναι τόσο περιορισμένες, ώστε να εμφανίζονται ως επουσιώδεις και δευτερεύουσας σημασίας (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 23ης Μαρτίου 1982, 53/81, Levin, Συλλογή 1982, σ. 1035, σκέψη 17).

17 Το αιτούν δικαστήριο έχει διαπιστώσει πάντως ότι η προσφεύγουσα τελούσε κατά την κρίσιμη περίοδο σε πραγματική σχέση εργασίας, ώστε να μπορεί να αξιώσει να αναγνωριστεί ως «διακινούμενος εργαζόμενος» κατά την έννοια του κανονισμού 1612/68.

18 Υπενθυμίζεται ότι ο κανόνας για την ίση μεταχείριση, ο οποίος προβλέπεται τόσο στο άρθρο 48 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 39 ΕΚ) όσο και στο άρθρο 7 του κανονισμού 1612/68, απαγορεύει όχι μόνον τις εμφανείς διακρίσεις λόγω ιθαγένειας, αλλά και κάθε μορφή συγκαλυμμένης διάκρισης, η οποία, κατ' εφαρμογή άλλων διαχωριστικών κριτηρίων, καταλήγει στην πράξη στο ίδιο αποτέλεσμα (προπαρατεθείσα απόφαση Meints, σκέψη 44).

19 Μια διάταξη του εθνικού δικαίου, αν δεν είναι αντικειμενικά δικαιολογημένη και ανάλογη προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, πρέπει να θεωρείται ότι συνεπάγεται εμμέσως δυσμενείς διακρίσεις, εφόσον μπορεί, από τη φύση της, να θίξει περισσότερο τους διακινούμενους εργαζομένους απ' ό,τι τους ημεδαπούς εργαζομένους και ενέχει, συνεπώς, τον κίνδυνο να θέσει σε δυσμενέστερη μοίρα ειδικότερα τους διακινούμενους εργαζομένους (προπαρατεθείσα απόφαση Meints, σκέψη 45).

20 Αυτό συμβαίνει με μια προϋπόθεση κατοικίας όπως η επίμαχη στη διαφορά της κύριας δίκης, την οποία, όπως επισημαίνει το αιτούν δικαστήριο, είναι φυσικά ευχερέστερο να πληρούν οι ημεδαποί εργαζόμενοι παρά οι εργαζόμενοι που έχουν την ιθαγένεια άλλου κράτους μέλους.

21 Σύμφωνα με τις διευκρινίσεις που έχει παράσχει το αιτούν δικαστήριο, το γερμανικό επίδομα ανατροφής τέκνων αποτελεί μέσο της εθνικής πολιτικής στον τομέα της οικογένειας, με σκοπό την παροχή κινήτρων για την αύξηση του αριθμού των γεννήσεων στη χώρα. Ο πρωταρχικός σκοπός του επιδόματος αυτού συνίσταται στην παροχή στους γονείς της δυνατότητας να μένουν οι ίδιοι μαζί με τα τέκνα τους, διακόπτοντας πλήρως ή εν μέρει την επαγγελματική τους δραστηριότητα για να αφοσιωθούν στην ανατροφή των τέκνων τους κατά την πρώτη φάση της ζωής τους.

22 Η Γερμανική Κυβέρνηση προσθέτει βασικά ότι το επίδομα ανατροφής τέκνων χορηγείται υπέρ των προσώπων που, λόγω της επιλογής του τόπου κατοικίας στους, έχουν δημιουργήσει πραγματικό δεσμό με τη γερμανική κοινωνία. Με βάση το δεδομένο αυτό, η επιβολή προϋπόθεσης κατοικίας ή διαμονής, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, είναι, κατά τη Γερμανική Κυβέρνηση, δικαιολογημένη.

23 Ανεξάρτητα από το ζήτημα αν οι σκοποί που επιδιώκονται με τη γερμανική νομοθεσία δικαιολογούν την ύπαρξη εθνικής νομοθεσίας βασιζόμενης αποκλειστικά στο κριτήριο της κατοικίας ή διαμονής, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, σύμφωνα με τις διευκρινίσεις που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο, ο Γερμανός νομοθέτης δεν περιορίστηκε σε αυστηρή εφαρμογή της προϋπόθεσης κατοικίας ή διαμονής για τη χορήγηση του επιδόματος ανατροφής τέκνων, αλλά επέτρεψε και ορισμένες εξαιρέσεις, ώστε το εν λόγω επίδομα να χορηγείται και στους μεθοριακούς εργαζομένους.

24 Συγκεκριμένα, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι, δυνάμει του άρθρου 1, παράγραφος 4, του BErzGG, όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης της κύριας δίκης, οι μεθοριακοί εργαζόμενοι που ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα στη Γερμανία, αλλά κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος, δικαιούνται το γερμανικό επίδομα ανατροφής τέκνων, εφόσον η απασχόλησή τους στη Γερμανία δεν είναι περιορισμένης μόνο διάρκειας.

25 Κατά συνέπεια, η κατοικία ή διαμονή δεν θεωρούνταν, κατά τη γερμανική νομοθεσία που ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης της κύριας δίκης, ως το μόνο συνδετικό στοιχείο με το οικείο κράτος μέλος, ενώ η σημαντική συνεισφορά στην εθνική αγορά εργασίας αποτελούσε επίσης βάσιμο στοιχείο ένταξης στην κοινωνία του εν λόγω κράτους μέλους.

26 Με δεδομένο το πλαίσιο αυτό, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το γεγονός ότι ο εργαζόμενος που δεν κατοικεί ή διαμένει στο οικείο κράτος μέλος δεν ασκεί εκεί αρκούντως σημαντική επαγγελματική δραστηριότητα μπορεί να αποτελεί βάσιμο λόγο για τη μη χορήγηση του επίμαχου κοινωνικού πλεονεκτήματος.

27 Συγκεκριμένα, όπως δέχτηκε το Δικαστήριο με την απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 1995, C-444/93, Megner και Scheffel (Συλλογή 1995, σ. I-4741, σκέψεις 18 έως 21 και 29), μολονότι δεν υπάρχει αμφιβολία ότι όποιος παρέχει εργασία περιορισμένης διάρκειας του είδους της εργασίας που αφορά το προδικαστικό ερώτημα έχει την ιδιότητα του «εργαζομένου» κατά την έννοια του άρθρου 39 ΕΚ, υπενθυμίζεται πάντως ότι η κοινωνική πολιτική εμπίπτει, κατά το παρόν στάδιο της εξέλιξης του κοινοτικού δικαίου, στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, τα οποία διαθέτουν, κατά την άσκηση της αρμοδιότητας αυτής, ευρύ περιθώριο εκτίμησης. Το περιθώριο εκτίμησης αυτό δεν μπορεί πάντως να έχει ως αποτέλεσμα να καθίστανται κενά περιεχομένου τα δικαιώματα που οι ιδιώτες αντλούν από τις διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ που κατοχυρώνουν τις θεμελιώδεις ελευθερίες τους (βλ., όσον αφορά το άρθρο 39 ΕΚ, τις αποφάσεις της 26ης Ιανουαρίου 1999, C-18/95, Terhoeve, Συλλογή 1999, σ. I-345, σκέψη 44, και της 11ης Ιανουαρίου 2007, C-208/05, ITC, Συλλογή 2007, σ. I-181, σκέψεις 39 και 40, καθώς και, κατ' αναλογία, όσον αφορά την ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών εργαζομένων, τις αποφάσεις Megner και Scheffel, προπαρατεθείσα, και της 11ης Σεπτεμβρίου 2003, C-77/02, Steinicke, Συλλογή 2003, σ. I-9027, σκέψεις 61 και 63).

28 Όπως εκτέθηκε στις σκέψεις 21 έως 25 της παρούσας απόφασης, ο σκοπός του Γερμανού νομοθέτη είναι να χορηγείται, σε περιπτώσεις όπως η περίπτωση την οποία αφορά η κύρια δίκη, το επίδομα ανατροφής τέκνων στα πρόσωπα που έχουν αρκούντως στενό δεσμό με τη γερμανική κοινωνία, χωρίς η χορήγηση αυτή να προβλέπεται μόνο υπέρ όσων κατοικούν ή διαμένουν στη Γερμανία.

29 Ο νομοθέτης αυτός, κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς του, καλώς έκρινε ότι η μη χορήγηση του επίμαχου επιδόματος στους εργαζομένους που δεν κατοικούν ούτε διαμένουν στο οικείο κράτος μέλος, αλλά ασκούν εκεί επαγγελματική δραστηριότητα που δεν υπερβαίνει το όριο της απασχόλησης περιορισμένης διάρκειας, κατά την έννοια του εθνικού δικαίου, αποτελεί κατάλληλο μέτρο, το οποίο τελεί σε αναλογία προς τον σκοπό που εκτέθηκε στην αμέσως προηγούμενη σκέψη (βλ., κατ' αναλογία, την προπαρατεθείσα απόφαση Megner και Scheffel, σκέψη 30).

30 Κατόπιν των παραπάνω σκέψεων, στο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι δεν αντιβαίνει στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 1612/68 η μη χορήγηση, με βάση την εθνική νομοθεσία κράτους μέλους, σε υπήκοο άλλου κράτους μέλους, η οποία κατοικεί στο άλλο αυτό κράτος μέλος και ασκεί στο πρώτο κράτος μέλος επαγγελματική δραστηριότητα περιορισμένης διάρκειας (μεταξύ 3 και 14 ωρών εβδομαδιαίως), ενός κοινωνικού πλεονεκτήματος που έχει τα χαρακτηριστικά του γερμανικού επιδόματος ανατροφής τέκνων, με το αιτιολογικό ότι δεν έχει ούτε την κατοικία της ούτε τη συνήθη διαμονή της στο πρώτο κράτος μέλος.

Επί των δικαστικών εξόδων

31 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαίνεται:

Δεν αντιβαίνει στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1612/68 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 1968, περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων στο εσωτερικό της Κοινότητας, η μη χορήγηση, με βάση την εθνική νομοθεσία κράτους μέλους, σε υπήκοο άλλου κράτους μέλους, η οποία κατοικεί στο άλλο αυτό κράτος μέλος και ασκεί στο πρώτο κράτος μέλος επαγγελματική δραστηριότητα περιορισμένης διάρκειας (μεταξύ 3 και 14 ωρών εβδομαδιαίως), ενός κοινωνικού πλεονεκτήματος που έχει τα χαρακτηριστικά του γερμανικού επιδόματος ανατροφής τέκνων, με το αιτιολογικό ότι δεν έχει ούτε την κατοικία της ούτε τη συνήθη διαμονή της στο πρώτο κράτος μέλος.

(υπογραφές)